

KESKKONNAMÕJU EELHINNANG

Kavandataav tegevus, selle asukoht ning üldised keskkonnatingimused:

Käesolev eelhindang on antud Lääne-Saare vallas Mändjala külas Männivälja tee 1 (katastritunnus 34801:008:0552), Männivälja tee 3 (katastritunnus 34801:008:0553), Männivälja tee 5 (katastritunnus 34801:008:0554), Männivälja tee 7 (katastritunnus 34801:008:0555), Männivälja tee 9 (katastritunnus 34801:008:0556), Männivälja tee 11 (katastritunnus 34801:008:05527) ja Männivälja tee (katastritunnus 34801:008:0551) Männivälja tee 2 (katastritunnus 34801:008:0558), Männivälja tee 4 (katastritunnus 34801:008:0559), Männivälja tee 6 (katastritunnus 34801:008:0560), Männivälja tee 8 (katastritunnus 34801:008:0561) ja Männivälja tee 10 (katastritunnus 34801:008:0562) maaüksustele.

Planeeringute eesmärgiks on olemasolevate elamumaa maaüksuste jagamine, ehitusõiguse määramine, teede ning liikluskorralduse planeerimine, tehnovõrkude ja –rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine. Planeeringuala suuruseks on arvestatud ca 11,5 ha ja planeeringu nimetus on Männivälja detailplaneering.

Vastavalt kehtivale Kuressaare linna ja Kaarma valla kontaktvööndi ühisplaneeringu (edaspidi ühisplaneering) maakasutuse kaardile asub planeeringuala pereelamute ala juhtotstarbega alal.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) kohaselt tuleb detailplaneeringu koostamise käigus koostada keskkonnamõjude strateegiline hindamine juhul kui detailplaneeringu alusel kavandatakse tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju või kui kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostoimes teiste tegevustega eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala. Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara. Keskkonnamõju eelhindamisel lähtutakse KeHJS §6 lõikes 3 esitatud kriteeriumitest.

Männivälja DP alal rakenduvad järgnevad kitsendused:

Maaparandushoiuala - MÄNDJALA ÜP-203-II - Maaparandusseadus §3,45-48,65

Ranna või kalda piiranguvöönd - Looduskaitseadus §34-36,37,40

Ranna või kalda ehituskeeluvöönd - - Looduskaitseadus §34-36,38,40

- Planeerimisseadus §75,91,126

Ranna või kalda veekaitsevöönd - Veeseadus §29 -

1. Keskkonnatingimused

Detailplaneeringuala asub Lääne-Saare vallas Mändjala külas.

Planeeringuala paikneb suhteliselt kaitstud põhjaveega alal. Reostatud pinnase kohta andmed puuduvad. Planeeritaval alal ei paikne rohevõrgustiku alasid ega muid kaitsealuseid loodusobjekte, samuti puuduvad muinsuskaitsealused objektid ning kultuurimälestised.

Planeeringuala reljeef on suhteliselt ühesugune.

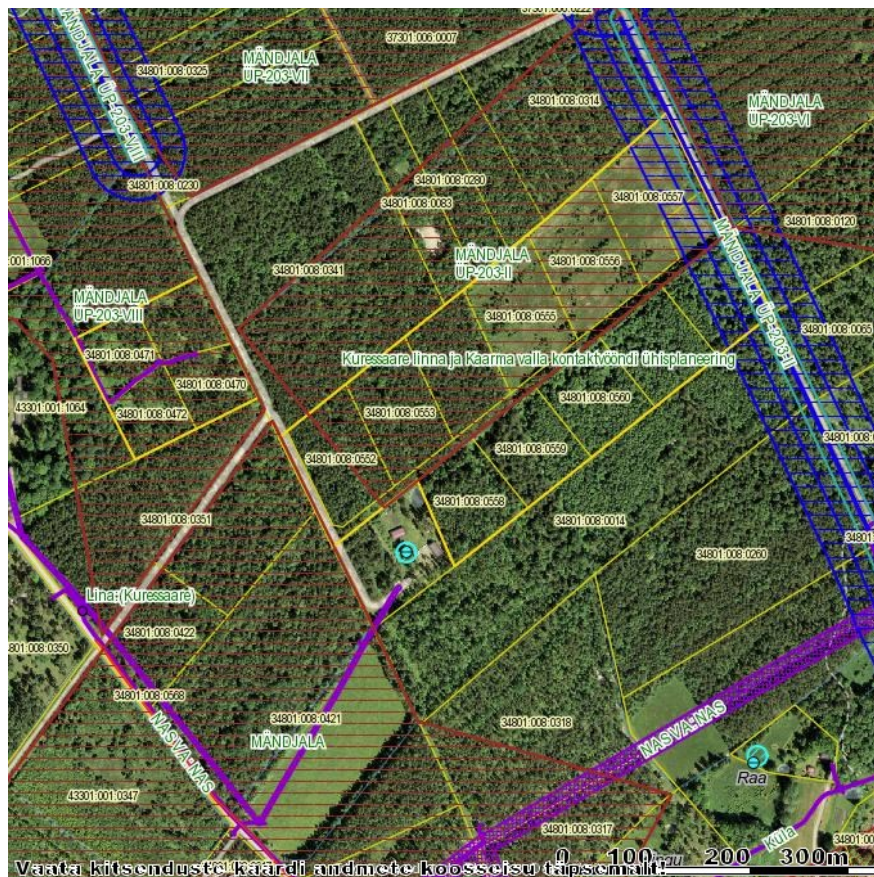
Tegemist on metsase alaga, kus avaliku metsaregistri andmetel on poolele planeeringualale koostatud Eesti Metsakorralduskeskus OÜ poolt 4.08.1997 takseerikirjeldused. Pool ala on metsakorralduskava kohaselt jaotunud 5 erinevaks eraldiseks. Puuliikideks mänd (MA) 14-16 m, kask (KS) 4-16 m. Kasvukohatüübid varieeruvad: tarna-angervaksa ja tarna.

Foto 1. Männivälja DP ala puhul on tegemist piirkonnaga, kus kraavitavad alad vahelduvad metsasemate aladega (Foto: Tiina Orav, aprill 2017)

2. Tegevuse iseloomustus

Detailplaneeringu järgselt on planeeringualal 12 katastriüksust. Detailplaneeringu tegevusena plaanitakse olemasolevate elamumaa maaüksuste jagamist, ehitusõiguse määramist, teede ning liikluskorralduse planeerimist, tehnovõrkude ja –rajatiste paigutuse määramist, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramist. Vee- ja kanalisatsioonisüsteem plaanitakse korraldada, liitudes ühisveevärgiga.

Maa-ameti kitsenduste kaart.

3. Tegevusega kaasnevad tagajärjed

Tegevusega kaasnevad mõjud võib jagada kahte ossa: ehitamisaegsed mõjud ja ehitusjärgsed mõjud. Ehitusaegsed mõjud on lühiajalised ja lõppevad enamasti hoone või rajatise valmimisega. Planeeringualale ei rajata keskkonnoahtlikke või keskkonda reostavaid objekte, millest tulenev keskkonnamõju võiks kanduda üle senise maaüksuse piiride.

Maa-ameti ajalooline kaart (üheverstaline kaart 1894-1922). Näha on, et ajalooliselt on tegemist soise ja metsase alaga

3.1. Mõju põhja- ja pinnaveele

Planeeringuala veesüsteemid plaanitakse lahendada ühisveevärgiga. Kanalisatsiooni osa plaanitakse lahendada ühiskanalisatsiooniga.

Planeeringuala paikneb suhteliselt kaitstud põhjaveega alal. Reostatud pinnase kohta andmed puuduvad.

Mõju põhja- ja pinnaveele võib avalduda olukorras, kui juhtub õnnetus kemikaalide või kütuste ladustamisel ning käitlemisel ja leke jõuab põhjavette. Normaalsetes tingimustes seda toimuda ei tohiks.

Kuna Männivälja DP kinnistud asuvad Mändjala ÜP-203-II maaparandussüsteemi (7034060100060) ehitise (001) maa-alal, esitas Põllumajandusamet oma kooskõlastuskirjas edasisele planeerimislahendusele järgmised nõuded:

1. Säilitada olemasolev kuivendus. Vajadusel rajada uusi kraave.
2. Kinnistu piires olevatel kraavidel teostada perioodiliselt hoiutöid tagamaks kraavide ja eesvoolu toimimise.
3. Kinnistule pääsemiseks üle eesvoolu planeerida olemasolevate truupide rekonstrueerimine ning vajadusel uute ehitamine.

Foto 2. Planeeringuala läbiva kraavi äärde on planeeritud rajada tee, et tagada ligipääs krunditavatele aladele.

3.2. Mõju maavaradele

Teadaolevalt ei asu planeeringualal kaevandamisväärsed kivimeid või mineraale (Keskkonnaregistri andmed). Teadaolevalt ei paikne nimetatud planeeringualal riigile kuuluvat maavara ning planeeringuga kavandava tegevusega ei kaasne otseselt maavara või maa-ainese kaevandamist. Käesoleva detailplaneeringu raames ei kavandata tegevusi, mis mõjutaksid otseselt ja oluliselt maavarade kasutamist. Detailplaneeringu elluviimisel kasutatavaid maavarasid (looduslikud ehitusmaterjalid) võib pidada samuti koguselt vähetähtsaks. Teede ning elamute ehitamisel kooritavat pinnast võib ära kasutada krundi piires, väljapool kinnistut maa-ainese kasutamiseks on vajalik Keskkonnaameti luba.

3.3. Mõju pinnasele, taimestikule ja loomastikule

Peamine mõju pinnasele kaasneb elamute, rajatiste ja sinna juurde kuuluvate tehnosüsteemide rajamise etapis. Ehitustegevuse käigus on oht pinnase saastumiseks territooriumil ladustatavate ja kasutatavate kemikaalidega (nt kütused).

Planeeringualal ei paikne rohevõrgustikku, seega puudub ka oluline mõju loomade liikumisele. Planeeringuala ellurakendamine ei mõjuta lindude populatsiooni, pesitsemist ega rännet.

Enamjaolt on tegemist metsase alaga, kus ehitustegevuse tagajärjelt kaasneb puittaimestiku eemaldamine. Männivälja tee 7 (34801:008:0555), Männivälja tee 9 (34801:008:0556), Männivälja tee 11 (34801:008:0557) osas on tegemist niidukooslusega, kus puittaimestiku osakaal on väike.

Puittaimestiku eemaldamisega ehitustegevuse käigus mõjutatakse niiskusrežiimi ja –koosseisu.

Foto 3, 4 ja 5. Planeeringuala metsa- ja niidukooslused

3.4. Mõju välisõhu seisundile

Märkimisväärsed õhusaastuse suurenemist ei toimu. Kumulatiivset mõju ei esine ning õhusaaste osas piirkonna taluvust eeldatavasti ei ületata. Peamine mõju välisõhule kaasneb hoonete, rajatiste ja vajalike tehnovõrkude rajamise etapis ning on ajutise iseloomuga. Heitmed välisõhku tulenevad ehitustegevusega kaasnevast tolmust ja sisepõlemismootorite tööst. Kuna mootorsõidukite heitgaasi normid peavad vastama Keskkonnaministri 22. septembri 2004. a. määrusele nr. 122 „*Mootorsõiduki heitgaasis sisalduvate saasteainete heitkoguste, suitsususe ja mürataseme piirväärtused*”, ei ole heitgaasidest tingitud mõju oluline.

3.5. Jäätmetekkega seonduvad mõjud

Jäätmete sorteeritud kogumine kinnistutel peab toimuma vastavalt jäätmeseaduses toodud nõuetele. Ehitustegevusel tekivad jäätmed hoonete ja rajatiste ehitamisel (ehitusmaterjalid, nende pakendid, teiseldatav pinnas). Ehitustegevuse käigus tekkivad suuremõõtmelised ja muud ehitusjäätmed tuleb üle anda litsentseeritud käitlejale – võimalusel suunata taaskasutusse. Vajadusel on kohalikul omavalitsusel õigus nõuda jäätmete üleandmist tõendavate dokumentide esitamist. Planeeringuga kavandatav tegevus ei suurenda siiski märkimisväärselt jäätmeteket.

Jäätmekäitlus tuleb korraldada vastavalt jäätmeseadusele ning kehtivale valla jäätmehoolduseeskirjale. Jäätmete käitlemist kohapeal ei kavandata ja jäätmetekke mõju avaldub jäätmete lõppkäitleja juures.

Kavandatav tegevus ei oma eeldatavalt jäätmetekkest tulenevat olulist negatiivset mõju keskkonnale.

3.6. Jääkreostus

Kavandatava tegevuse piirkonnas ei ole tuvastatud varasemast perioodist pärit jääkreostust. Planeeritud tegevuse iseloomu silmas pidades on jääkreostuse või pinnasereostuse esinemine vähetõenäoline.

3.7. Mürä, vibratsioon, valgus-, soojus- ja kiirgussaaste ja visuaalne mõju

Ehitustegevuse käigus tekib mürä ehitusmaterjalide vedamisel ja mehhanismide tööst. Selline mürä teke kaasneb pea iga ehitusega. Ehitustööde ajal tuleb arvestada Sotsiaalministri 04. märtsi 2002.a. määrusega nr. 42 „*Mürä normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid*”. Uue hoonestuse rajamise tagajärjel mürä- ja välisõhu saastetase piirkonnas, välja arvatud ehitusaegselt, eeldatavalt märkimisväärselt ei suurene.

Planeeringualal pole ette näha vibratsiooni, soojus- ja/või kiirgussaaste tekkimist.

3.8. Mõju majanduslikele ja sotsiaalsetele aspektidele

Planeeringuala asub Mändjala külas, kus elab 01.01.2017.a. seisuga rahvastikuregistri andmetel 157 elanikku, kõrval Keskranna külas 34.

Suures osas on tegemist piirkonnaga, kus püsielanike arvukus väike. Tegemist on suvilate ja aianduskooperatiivide piirkonnaga, kus sissekirjutatuid on vähe. Tegelik elanike tihedus on perioodiliselt väga suur. Sellega seoses ka teede kasutamine, näiteks planeeringualale viival avaliku kasutusega Leebemetsa tee (nr 2700038) liikluskorrumus on perioodiliselt erinev.

4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus

Ehitustegevus on üks avariide ja tööõnnetuste rohkeim tegevusvaldkond. Avariid võivad esineda kõikjal, eriti töötamisel erinevate seadmete ja mehhanismidega, kuid ka kemikaalide

ja kütuste käitlemisel. Transpordi puhul pole välistatud õnnetusohu liikluses. Sellega seoses, et elanike tihedus planeeringu kehtestamise ja realiseerimise järgselt kasvab, muutub ka avalike teede kasutamine (näiteks Leebemetsa tee nr 2700038 liikluskoormuse kasvades võib tekkida olukord, kus praegune teekatte laius ei vasta uuele liikluskoormusele.

Ohutustehnika jälgimisel ja tehniliselt korras masinate kasutamisel on avarii tekkimine ja saasteainete levik pinnasesse või vette ning sellest olulise reostuse tekkimine ebatõenäoline.

Kui hooned ja rajatised on rajatud kõikidest nõuetest kinni pidades peaks sellega olema minimeeritud ka avariiolekordade esinemise võimalused. Siiski ei saa täielikult välistada tulekahju või mõnda muud õnnetusjuhtumit.

Foto 6. Hetkel olemasolev füüsiline juurdepääsutee Männivälja DP-le Armanni (34801:008:0351) ja Kadariku (34801:008:0341) maaüksuste ristumiskohas. (Foto: Tiina Orav, aprill 2017)

Foto 7. Hetkel olemasolev füüsiline juurdepääsutee Männivälja DP alale, mida kasutab oma majapidamisele pääsemiseks ka Männivälja tee 2a (34801:008:0326). (Foto: Tiina Orav, aprill 2017)

5. Natura 2000 võrgustiku alad ja muud kaitstavad loodusobjektid planeeringualal, kavandatava tegevuse eeldatav mõju

Natura 2000 on üle-Euroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse. Natura 2000 looduslad ja linnualad on moodustatud tuginedes Euroopa Nõukogu direktiividele 92/43/EMÜ ja 79/409/EMÜ. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse alusel on keskkonnamõju hindamine vajalik juhul kui kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada Natura võrgustiku ala. Detailplaneeringualal ei asu Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid loodusobjekte. Planeeringualal puuduvad kaitstavad loodusobjektid. Lähim Natura 2000 võrgustiku ala, Mullutu-Loode linnu- (EE0040444) ja loodusala (EE0040443) asub planeeringualast 870 m kaugusel.

6. Kokkuvõte

Planeeritav tegevus ei sisalda keskkonnoahlike tegevuste kavandamist ega vastavate objektide rajamist, seepärast olulisi negatiivseid mõjusid antud detailplaneeringu kehtestamisega ette näha pole.

Keskkonnamõju eelhinnangu tulemusel ei ületa kavandatav tegevus eeldatavalt tegevuskoha keskkonnataluvust, ei sea ohtu inimese tervist ja heaolu, kultuuripärandit ega vara.

Detailplaneeringul puudub piiriülene mõju ja lähtuvalt kavandatava tegevuse iseloomust ning läbi viidud uuringutest ka oluline strateegiline mõju maakondliku või omavalitsuse territooriumi mastaape silmas pidades.

Eeltoodust tulenevalt on Lääne-Saare Vallavalitsus seisukohal, et käesoleva detailplaneeringuga kavandatav tegevuse elluviimisega ei kaasne eeldatavalt olulist negatiivset keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegilise hindamise võib jätta algatamata.

Koostaja: Tiina Orav
keskkonna peaspetsialist